BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In Romînia 6 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 227 Luni 19 August 1940
10 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECILE PUBLICE

De biblioteci cu adevărat populare, putând fi puse cu folos la îndemâna marelui public, a publicului care nu este preocupat de cercetări speciale în domeniile științii sau artei, s'a simțit și continuă a se simți lipsă. Lipsesc astfel de biblioteci, iar și la acele puține, câte sunt, lipsesc, în genere, condițiunile pentru a putea fi folosite. De pildă, săli de lectură încăpătoare și amenajate potrivit scopului.

Sunt însă și altfel de biblioteci cu caracter mai mult sau mai puțin public. In această categorie intră bibliotecile ce au luat ființă din inițiativa societăților de cultură, a căminurilor culturale, bibliotecile dela școli, dela spitale etc.

Cărțile din aceste biblioteci nu sunt totdeauna alese cu atenția și grija trebuincioasă. Cauza trebue căutată, nu atât în puțina pricepere și pregătire a celor ce se ocupă de înființarea și înzestrarea bibliotecii, cât mai ales în faptul nu tocmai îmbucurător, că fiecare societate culturală nou înființată sau cămin cultural pleacă dela convingerea că pentru a forma o bibliotecă, nu e nevoe să cheltuești bani și să cumperi cărți, ci este deajuns să lansezi câteva apeluri.

Te adresezi caselor de editură, ziarelor, revistelor, autorilor, făcând apel — e un clișeu consacrat — „la sentimentele lor patriotice bine cunoscute" și le ceri să-ți dea cărți gratuit, ba chiar să ia asupra lor și cheltuelile de transport.

In faptul acesta, care a devenit un sistem practicat în mod curent, suntem îndreptățiți să vedem în primul rând o depreciere nemeritată a muncii intelectuale și a produsului acestei munci.

Și apoi, cum poate propăși cultura, când este socotit ca inutil orice sacrificiu bănesc pentru achiziționarea produselor ei?

Insă faptul de a alcătui biblioteci prin apeluri la gratuitate — ca să nu spunem „la pomană" — are încă o consecință importantă. Potrivit zicătoarei: „calul de dar nu se caută pe dinți", așa și cei cărora li se dau sau li se trimit cărți gratuit, nu pot fi pretențioși în ce privește calitatea și valoarea cărților căpătate. Mulțumiți că apelul lor „la sentimentele patriotice" a avut efect, își îmbogățesc și ei bibliotecile cu tot ce li se oferă.

Iată motive pentru care atâtea biblioteci cu caracter mai mult sau mai puțin public se prezintă în condițiuni ce impun un control serios și o triare tot atât de serioasă. Dar operația aceasta este de ordin negativ. Și nu e deajuns să înlături ce este rău și vătămător, ci se cere în acelaș timp să înlocuești prin ce e bun și sănătos.

Desigur, lucrul este cu putință. Din fericire, avem în limba română destule lucrări ce merită să împodobească bibliotecile și ale căror cunoaștere și cercetare merită să fie recomandate. Pentru aceasta se cere însă adoptarea și practicarea reală a unei politici culturale cu adevărat caracter național, precum se mai cere schimbarea unei mentalități: a mentalității că nu e nevoie să dai bani pe cărți, când poți încerca să le capeți gratuit, dându-ți numai osteneala de redactare a unor apeluri.

ANGLIA A ADRESAT UN ULTIMATUM EGIPTULUI

Roma, 16 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

După o știre primită aci, ambasadorul Marei Britanii la Cairo, sir Miles Lampson, în urma unei audiențe pe pe care a avut-o la Regele Faruk, a prezentat Suveranului un ultimatum, care prevede următoarele măsuri, în caz când persistă contra dorințelor britanice:

1. Inlăturarea Regelui Egiptului;

2. Ali Maher Pașa, fost președintele consiliului de miniștri, și alți membri ai fostului guvern egiptean, cari se opun la cererea englezilor de a participa la război vor fi traduși în fața unui consiliu de război;

3. Fostul șef de stat major al Egiptului, Aziz El Masri Pașa, cunoscut din atitudinea sa anti-britanică și care altă dată făcuse reproșuri generalului Mac Ready, șeful delegației militare britanice, pentru reaua stare a materialului de război egiptean, va fi și el tradus în fața unui consiliu de război;

4. Inaltul comandant al forțelor armate britanice din Orient, generalul Wawel și-ar asuma autoritatea suveranității în Egipt.

INCEPEREA CONVERSAȚIILOR ROMÂNO-UNGARE LA T.-SEVERIN

SOSIREA CELOR DOUĂ DELEGAȚII. — PRIMA ȘEDINȚĂ. — COMUNICATUL DAT PRESEI

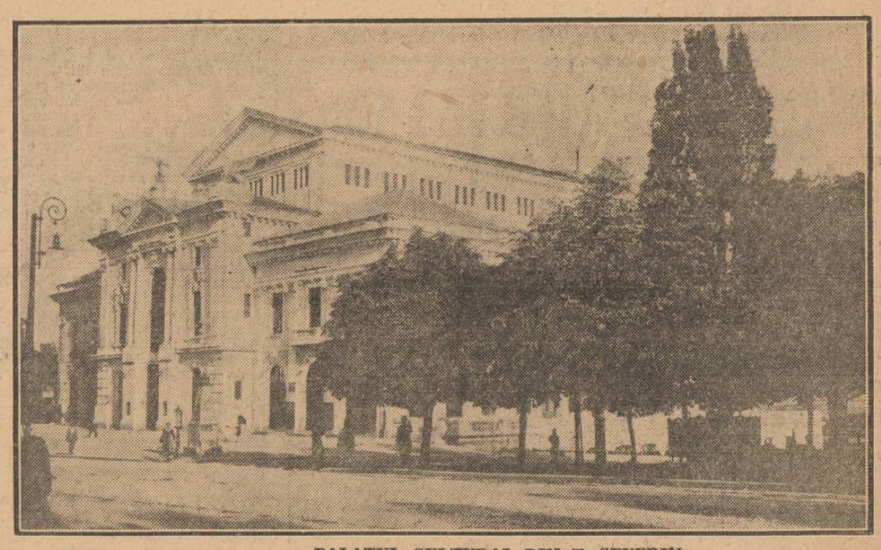

PALATUL CULTURAL DIN T.-SEVERIN

T. Severin, 16 August

In vederea conversațiilor ce s'au început Vineri în orașul nostru, relativ la cererile teritoriale maghiare, au sosit în localitate delegațiile română și maghiară.

In acest scop, s'au făcut toate preparativele necesare, după cum am relatat în numărul de ieri.

SOSIREA DELEGAȚIEI ROMANE

Delegația română a sosit cu un tren special, azi dimineață, la ora 7, și e compusă din d-nii: Valer Pop, ministru plenipotențiar; Dragalina, expert militar; Sabin Manuilă, expert statistician; Ion Brosiu, ministru plenipotențiar; D. I. Duca, secretar de legație; I. D'Albon, atașat de legație; Octavian Blaga, secretar; d-ra Timiciuk; cpt. E. Tiliki. cpt. Bălăcescu, și locot. Pană.

Din partea ministerului de externe au sosit d-nii M. Stănescu, directorul protocolului; Cantemir, director; Ion Haralamb, consilier de presă și Lecca, secretar de presă. Au sosit și 15 ziariști străini.

La gară membrii delegației au fost primiți de autoritățile locale.

SOSIREA DELEGAȚIEI MAGHIARE

La ora 11,15, a sosit, cu vaporul „Sofia", delegația maghiară, care se compune din d-nii: André de Hory, ministru plenipotențiar; Lazlo Bardosy, ministrul Ungariei la București; general Nady, subșeful statului major ungar; colonel Uyszaszy, șef de birou; cpt. Rakelcay, din statul major; cpt. Zoltan, din statul major; Barsta, din ministerul, afacerilor străine; și Hervesy, tot din ministerul afacerilor străine.

La debarcare, delegația a fost primită de d-nii: Dinu Simian, rezident regal; Aurel Stănescu, directorul protocolului din ministerul de externe; col. Petrescu-Tocineanu, prefectul jud. Mehedinți; col. Sandu, inspector general de poliție; major Chiujdea, comandantul garnizoanei; Virgil Netta, primarul orașului; comandor Alimănescu, comandantul portului; Alexandrescu, șeful vămii.

D-nii Dinu Simian și Mihail Stănescu au spus cuvântul de bun sosit, după care oficialitățile locale au intrat pe vapor, unde s'au făcut prezentările.

La coborârea delegației maghiare de pe vapor, un pluton din marină a dat onorurile.

PRIMUL CONTACT AL CELOR DOUA DELEGAȚII

Oaspeții și autoritățile locale s'au dus cu mașinile la Palatul cultural, unde la ora 12,15, cele două delegații au luat primul contact, în sala bibliotecii I. G. Dumitrescu, unde delegația română se afla mai dinainte acolo.

D. VALER POP a rostit o scurtă cuvântare.

A răspuns d. ANDRE DE HORY, șeful delegației maghiare.

S'au început apoi lucrările preliminare.

D. ANDRE DE HORY a prezentat apoi d-lui Valer Pop, hărțile și conținutul pretențiunilor maghiare.

COMUNICATUL OFICIAL DAT PRESEI

La ora 14, s'a dat reprezentanților ziarelor, următorul comunicat:

„Vineri 16 August, la ora 12, s'au întrunit în ședință de deschidere delegații însărcinați cu conversațiunile ungaro-române.

Ședința a avut loc în sala mare a Palatului Fundației Bibicescu din Turnu-Severin. urare pentru reușita conversațiunilor și după verificarea deplinelor puteri, Excelența Sa d. André de Hory, consilier intim regal și ministru plenipotențiar, delegatul ungar, a prezentat Excelenței Sale d-lui Valeriu Pop, Ministru plenipotențiar, fost Ministru Secretar de Stat, deelegatul României, propunerile Guvernului ungar.

Punctul de vedere românesc și propunerile Guvernului Regal român vor fi expuse în ședința viitoare care urmează să aibă loc Luni, 19

*

După darea acestui comunicat, ambele delegații au mers la masă, în sala de festivități a palatului cultural.

DELEGAȚIA UNGARĂ VIZITEAZĂ TISMANA

După închiderea primei ședințe, a conferinței româno-ungare, ținută în localitate, când d. ministru Andre de Hory, președintele delegației ungare, a înmânat d-lui ministru Valer Pop, președintele delegației române, punctul de vedere al guvernului ungar, d. Valer Pop a plecat la București, cu trenul simplon, pentru a pune în curent guvernul nostru cu cererea guvernului ungar și a veni cu contra propuneri, cari vor fi predate delegației ungare în ședința de Luni dimineața. Delegația ungară, care a rămas în localitate, va pleca azi dimineață într'o escursie, cu mașinile la Tismana, spre a vizita mănăstirea.

E. L.

PROBLEMELE LA ORDINEA ZILEI
COMENTATE LA ROMA

Crucișătorul grec n'a fost scufundat de italieni. — Problema roporturilor italo-greco-albaneze. — Atacul german impotriva Angliei se face și cu tunuri de pe coastă. — Un tun german care bate 250 km.

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 16. — Presa italiană publică în mare evidență scufundarea unui crucișetor grecesc de către un submarin necunoscut. Pe această temă, în cercurile politice italiene, se notează că englezii încearcă de a face să se creadă că această scufundare ar fi opera unui submarin italian. Cercurile susnumite consideră această tentativă drept un diversil de ordin propagandist, pentru a distrage atenția dela mersul războiului care pentru Anglia este dezastruos precum și pentru a complica lucrurile, în scopul de a face jocul politicei sale. Asemenea tentativă a fost imediat și categoric desmințită de autoritățile italiene.

„Giornale d'Italia" de astăzi denunță înșelăciunea acestei știri, care reaminteste între altele că aceasta face parte din metoda britanică. Ziarul spune că Anglia insistă de fapt în acea politică făcută din violente perturbări balcanice, pe cari până acum le-a încercat în zadar în diferite feluri. Această precizare trebue numaidecât făcută. Problema raporturilor italo-greco-albaneze, care s'a manifestat în forme acute după asasinarea patriotului albanez Hogea precum și alte revelațiuni, își așteaptă soluția necesară și satisfăcătoare. Italia înțelege ca cursul soluționării să fie bine clarificat și separat de toate acele speculațiuni criminale ale Angliei, care ar ar vrea să profite de actualele complicațiuni grecești după ce ea însăși le-a creat în cea mai mare parte.

Chestiunea asasinării patriotului albanez Hogea este firește la ordinea zilei în presa italiană.

Știrea despre începerea marei ofensive aeriene germane asupra Angliei este scoasă în mare evidență de către presa din Roma care laudă vastitatea acțiunii precum și eficacitatea fiecărei bombardări în parte, care distruge metodic puterea industrială și militară engleză. Din știri parvenite aci, reese că atacurile efectuate azi dim. au avut un caracter de o deosebită violență și că în afară de bombardamente eficace, au mai avut loc și numeroase dueluri cu aviația engleză, care a fost totdeauna bătută în aceste dueluri. Dar cea mai senzațională știre sosită aici este aceea a începutului bombardării teritoriului englez de către artleria germană de lungă distanță, așezată pe coastele franceze. Corespondentul din Berlin al lui „Giornale d'Italia" informează că germanii au în acest scop tunuri de 420 și 510 cu bătae de 60 km. Mai au și un tun stratosferic care bate cu un unghiu de 45 de grade. Traectoria lui ajunge la o înălțime de 19000 metri și bate la 250 km.

In ce privește incursiunile engleze asupra orașelor din Italia de Nord, presa italiană publică versiunea engleză socotind-o ca falsă dela primul la ultimul cuvânt. Ziarele arată că englezii au bombardat numai case civile, omorînd femei și copii, restul este pură invenție.

E. C.

REZULTATELE OFENSIVEI GERMANE IMPOTRIVA ANGLIEI

PRIMA PARTE A ACȚIUNEI GERMANE A FOST PE DEPLIN REALIZATĂ

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 16. — Comunicatul german de Joi inregistrează continuarea atacurilor aviației germane impotriva Angliei. Aceste atacuri au fost mult favorizate de condițiunile atmosferice cari se inrăutățiseră cu o zi înainte. Atacurile au avut ca rezultat doborârea unui număr însemnat de avioane inamice, ceea ce dovedește superioritatea zdrobitoare a aviației germane asupra celei engleze. Totalul avioanelor engleze doborâte Joi de avioanele germane se cifrează la 143, ceeace nu s'a înregistrat până acum. In ce privește numărul avioanelor germane care au luat parte la lupte, el se ridică la circa 200 de avioane de bombardament și la vre-o 320 de avioane de vânătoare, după indicațiile cercurilor militare de specialitate. Toate acestea sunt suficiente spre a caracteriza proporțiile marei ofensive germane.

Sunt deasemeni demne de relevat datele înaltului comandament asupra marei ofensive germane începută la 8 August. Din aceste date rezultă că în răstimpul dela 8 la 15 August ora 20 seara, aviația engleză a pierdut 505 aparate, față de numai 129 aparate pierdute în acelaș răstimp de aviația germană.

Considerând aceste rezultate, se observă aci că „ele dovedesc superioritatea incontestabilă a aviației germane și predominarea de către ea, a spațiului aerian englez". Ultima constatare, anume predominarea spațiului aerian englez este considerată de cea mai mare însemnătate de cercurile observatoare neutre de aci. Căci, după cum se știe, cercurile competente germane declaraseră la începutul marei ofensive impotriva Angliei, că principalul scop al trimiterii continue de forțe masive aeriene spre insula engleză nu era altul de cât ca aviația germană să ajungă „să predomine spațiul aerian englez". Acest scop fiind acum atins, se poate spune cu drept cuvânt, după cum constată de altminteri și comentariile presei germane, că prima parte a acțiunii germane contra Angliei a fost pe deplin realizată. Aceste constatări fac să se pună acum întrebarea când va începe partea următoare a ofensivei germane.

Observatorii neutri de aci sunt de părere că anunțarea acestei a doua părți a fost făcută într'o formă cât se poate de concretă. In ce privește modul cum va fi întreprinsă nu se poate obține însă nicio precizare.

D. von Papen
in audiență la președintele Turciei

Ankara, 16 (Rador). — *D. von Papen, ambasadorul Germaniei, a fost primit, Joi după amiază, în audiență de președintele Inonu. Conversația a durat o oră.*

In cursul dimineții, d. von Papen avusese o conversație cu d. Saracioglu, ministrul afacerilor străine.

Un protest al Elveției la Londra

Londra, 16 (Rador). — *Agenția REUTER anunță:*

Ministrul Elveției, acreditat la Londra, a făcut Vineri o vizită la Foreign Office, pentru a remite un protest relativ la avioanele britanice care, — declară protestul —, au sburat în cursul acestei săptămâni pe deasupra teritoriului elvețian.

DECLARAȚIILE D-LUI MINISTRU NICHIFOR CRAINIC

La Brașov, în sala Honterus, în cadrul unei adunări a institutului de cultură româno-german din acea localitate, d. profesor Nichifor Crainic, ministrul propagandei naționale, a vorbit despre „Infrățirea culturală româno-germană".

Naționalismul nostru integral — a spus între altele d. ministru Nichifor Crainic, în cuvântarea al cărei text l-am reprodus în numărul nostru de ieri — are o valoare politică în măsura în care, fiind autentic românesc, știe să respecte și să iubească geniul etnic al fiecărei grupe naționale din țara noastră.

Incadrarea României în noul sistem european, determinat de Puterile Axei, așezarea ei internă pe bazele sociale și politice ale naționalismului integral, trebuesc complectate printr'o sincronizare cu spiritul întronat în Europa nouă.

Românii și Germanii din România fraternizau de multă vreme în același naționalism, care, dușman al parazitismului judaic, luptă pentru libertatea de realizare cea mai deplină a geniului lor etnic.

Trebue însă — a spus d. ministru Crainic — să ne cunoaștem adânc unii pe alții în ceeace am creiat mai bun și mai nobil și astfel cunoscându-ne să ne iubim și să ne înfrățim indistructibil în cauza noastră comună.

D-sa a schițat apoi un întreg plan de lucru pentru a înlesni apropierea culturală prin presă, prin artă, prin literatură, prin toate mijloacele cari dau posibilitatea unei circulații reciproce a bunurilor spirituale. Un schimb de conferențiari între centrele intelectuale românești și germane va îndeplini funcțiunea de cunoaștere reciprocă. Se vor organiza excursiuni de tineri, germani și români, pentru familiarizarea cu instituțiile noastre, cum sunt muzeele, industriile și gospodăriile model.

Presa și posturile de radiodifuziune vor avea rolul să facă cunoscute și să sprijine toate aceste silințe multiple menite să creeze o atmosferă de încredere și de iubire.

Se va înființa la Berlin un institut de cultură română sub conducerea unui învățat de ai noștri, după modelul institutului de cultură germană de sub conducerea d-lui Gamilschegg.

D. profesor Crainic arată că în toate laturile domeniului cultural a găsit în Reich un interes foarte cald pentru variatele moduri de manifestare ale geniului nostru național.

Germanii din România sunt chemați de vremea nouă, să fie în rândurile pionerilor cari deschid drumurile definitivei înțelegeri între Germania și România.

Noua orientare externă a țării noastre trebue susținută dinlăuntru de o puternică organizare a vieții culturale, sociale, economice și politice în spiritul nou al naționalismului.

Amintind de momentele hotăritoare pe care le trăește țara noastră d. ministru Crainic a spus:

„Suntem azi în strâmtoare, cum a fost Germania de eri; suntem azi în umilință, cum a fost Germania de ieri.

Vom învăța dela superbul ei spirit că strâmtoarea se poate zdrobi, iar umilința se poate birui".

CUTREMURE VIOLENTE INREGISTRATE LA BUCUREȘTI

Observatorul astronomic ne comunică următoarele:

In după amiaza zilei de 16 August pe seismografele observatorului astronomic din București s'au înregistrat două cutremure destul de violente.

După aspectele diagramei cutremurele au fost într'o regiune sismică apropiată de țara noastră.

EVREII INCEP SĂ FUGĂ DIN EGIPT

Roma, 16 (Rador). — Evreii încep să fugă din Egipt. Ziarul „Messaggero" anunță plecarea iminentă în Canada a directorului „Societății orientale de publicitate", anume Finey.

Această societate editează ziarul evreesc din Cairo „Bourse Egyptienne" al cărui șef redactor, Jean Pugol, a plecat în Siria de câtva timp.

JAPONIA REVENDICĂ DREPTUL DE A CONTROLA CONCESIUNEA INTERNAȚIONALĂ DIN SHANGHAI

Shanghai 16 (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B., comunică:

Japonia revendică dreptul de a exercita controlul concesiei internaționale din Shanghai și de a o apăra în întregul ei, a declarat purtătorul de cuvânt al marinei japoneze.

Este de altfel logic, a adăugat el, ca reprezentantul armatei japoneze să fi formulat la ședința comitetului de apărare din Shanghai cererea de a asuma administrația acestei concesiuni.

Purtătorul de cuvânt japonez a amintit cu acest prilej că în concesiunea internațională au fost active persoane care simpatizează cu guvernul chinez din Ciungking și care, dela începutul anului, nu au svăvârșit mai puțin de 34 acte de terorism.

*

Shanghai 16 (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B., anunță că consiliul municipal al concesiunii internaționale s'a declarat dispus să examineze contra-propunerile făcute de japonezi.

IN SUBMARIN

La periscop, scrutând orizonturile în căutarea inamicului.

INTR'O UZINĂ GERMANĂ

O hală cu aeroplane Iunkers Stukes Ju 87 fabricate în serie